Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Historia Małopolski w średniowieczu

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów historia - studia nauczycielskie	**Cykl dydaktyczny** 2024/25
Specjalność -	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** Zaliczenie bez oceny
Jednostka organizacyjna Instytut Historii i Archiwistyki	**Języki wykładowe** polski
Poziom studiów jednolite magisterskie	**Obligatoryjność** Fakultatywny
Forma studiów studia stacjonarne	**Blok zajęciowy** Przedmioty/bloki obieralne
Profil studiów ogólnoakademicki	

Koordynator zajęć	Dorota Żurek
Prowadzący zajęcia	Dorota Żurek

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	Zaliczenie bez oceny **Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia** • Ćwiczenia audytoryjne: 15, Zaliczenie bez oceny	1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z historią Małopolski w średniowieczu, w szczególności z procesem kształtowania się jej terytorium, rozwojem miejskiej sieci osadniczej, budownictwa, kultury intelektualnej i sztuki oraz z małopolskimi sanktuariami, zgromadzeniami zakonnymi i miejscami kultu religijnego.

Wymagania wstępne

Student posiada wiedzę na temat historii średniowiecznej Polski.
Student potrafi wyszukać wiadomości na temat poszczególnych wydarzeń, miejsc i postaci związanych z Małopolską w okresie średniowiecza.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	W01 – Student zna pojęcie Małopolski oraz proces kształtowania się jej terytorium w średniowieczu.	K_W02, K_W04	Projekt grupowy
W2	W02 – Posiada wiedzę na temat miejskiej sieci osadniczej, rozwoju budownictwa, kultury i sztuki oraz zasobów naturalnych w Małopolsce doby średniowiecza.	K_W02, K_W07	Projekt grupowy
W3	W03 - Posiada wiedzę o małopolskich sanktuariach, zgromadzeniach zakonnych oraz miejscach kultu religijnego.	K_W02, K_W03	Projekt grupowy
Umiejętności:			
U1	U01 – Umie wyszukiwać przedstawić proces kształtowania się terytorium Małopolski w średniowieczu oraz wymienić jej główne ośrodki miejskie.	K_U01, K_U04	Projekt grupowy
U2	U02 – Umie wyszczególnić i scharakteryzować najważniejsze małopolskie sanktuaria, zgromadzenia zakonne oraz miejsca kultu religijnego.	K_U02, K_U03	Projekt grupowy
U3	U03 – Potrafi przedstawić rozwoju budownictwa, kultury i sztuki oraz zasobów naturalnych w Małopolsce doby średniowiecza.	K_U04	Projekt grupowy
Kompetencji społecznych:			
K1	K01 – popularyzowania wiedzy na temat Małopolski wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym.	K_K01	Projekt grupowy
K2	K04 – aktywnego uczestniczenia w życiu kulturalnym Polski i regionu oraz w dyskusjach i debatach i przekazywanie w ten sposób wiedzy historycznej osobom zainteresowanym historią.	K_K02	Projekt grupowy

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zajęcia organizacyjne. Cel i zakres przedmiotu Osadnictwo wczesnośredniowieczne na terenie Małopolski	W2, U1, K1	Ćwiczenia audytoryjne
2.	Małopolska jako region historyczny	W1, U1	Ćwiczenia audytoryjne
3.	Kształtowanie się miejskiej sieci osadniczej	W2	Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Budownictwo w Małopolsce: rozwój budownictwa sakralnego, obronnego, mieszkaniowego oraz budownictwa użyteczności publicznej	W2, U3	Ćwiczenia audytoryjne
5.	Małopolskie sanktuaria i miejsca kultu religijnego	W3, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
6.	Kultura w średniowiecznej Małopolsce	W2, U3, K1	Ćwiczenia audytoryjne
7.	Bogactwa naturalne Małopolski i ich rozmieszczenie	W2, U3	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Wykład, Dyskusja, Praca w grupie, Ćwiczenia, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Zajęcia kończą się zaliczeniem bez oceny. Podstawą uzyskania zaliczenia jest aktywności na zajęciach (udział w dyskusji, analiza tekstów źródłowych) oraz przygotowanie końcowego projektu zaliczeniowego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Atlas historyczny miast polskich, red. Roman Czaja, T. 5: Małopolska, red. Zdzisław Noga, Kraków 2016.
2. Kiryk F., Małopolskie miasta prywatne w XIII–XVI wieku, „Roczniki dziejów społecznych i gospodarczych" 2016, 12, Vol.77 (77), p.125-141.
3. Kołodziejski S., Rezydencje obronne możnowładztwa na terenie województwa krakowskiego, Kraków 1994.
4. Kiryk F., Rozwój urbanizacji Małopolski XIII-XVI w. Województwo krakowskie (powiaty południowe), Kraków 1985.
5. Krasnowolski B. Lokacyjne układy urbanistyczne na obszarze ziemi krakowskiej w XIII i XIV wieku, cz. 2: Katalog lokacyjnych układów urbanistycznych, Kraków 2004.
6. Wyrozumska B., Drogi w ziemi krakowskiej do końca XVI wieku, Wrocław−Warszawa−Kraków−Gdańsk 1977.

Dodatkowa

1. Dworzaczek W., Leliwici Tarnowscy, Warszawa 1971.
2. Drelicharz W., Annalistyka małopolska XIII-XV wieku. Kierunki rozwoju wielkich roczników kompilowanych, Kraków 2003.
3. Bartoszewicz A., Piśmienność mieszczańska w późnośredniowiecznej Polsce, Warszawa 2012.
4. Dąbrówka A., Średniowiecze. Korzenie, Warszawa 2005.
5. Wyrozumski J., Tkactwo małopolskie w późnym średniowieczu, Kraków 1972.
6. Sztuka polska przedromańska i romańska do schyłku XIII wieku, pod red. M. Walickiego, Warszawa 1971.
7. Kowerska B., Mieszczanie krakowscy jako dzierżawcy i zarządcy żup, „Studia i materiały do dziejów żup solnych w Polsce" 2007, T. 25, s. 35-58.
8. Kuraś S., Regestrum ecclesiae Cracoviensis, Warszawa 1966.
9. Rajman J., Średniowieczne patrocinia krakowskie, Kraków 2002.
10. Krasnowolski B., Heterogeniczność przestrzeni miast salinarnych Bochni i Wieliczki w dobie przedprzemysłowej, „Archaeologia Historica Polona" 2015, T. 23, s. 229-257.
11. Myśliński K., Rola miast małopolskich w handlu międzynarodowym późnego średniowiecza [w:] Czas, przestrzeń, praca w dawnych miastach. Studia ofiarowane Henrykowi Samsonowiczowi w sześćdziesiąta rocznicę urodzin, red. A. Wyrobisz, M. Tymowski, Warszawa 1991, s. 417-428.
12. Świechowski Z., Budownictwo romańskie w Polsce. Katalog zabytków, Wrocław 1963.
13. Horzela D., Walczak M., Fundacje artystyczne elit duchownych i świeckich w Małopolsce wobec czeskiego stylu pięknego około 1400 roku, [w:] Kościół w społeczeństwie w Czechach i w Polsce w średniowieczu i w epoce nowożytnej, red. Iwańczak W., Januszek-Sieradzka A., Smołucha J., Kraków 2020, s. 473-506.
14. Tarnów. Dzieje miasta i regionu, red. F. Kiryk, Z. Ruta, Tarnów 1981.
15. Dzieje miasta Nowego Sącza, pod red. F. Kiryka, T. 1, Warszawa–Kraków 1992.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
Ćwiczenia audytoryjne	15
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do zajęć	5
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut